

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W KONINIE
АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК У КОНІНІ
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY W PRZEMYŚLU
ПІВДЕННО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ У ПЕРЕМИШЛІ
KRAJOWY UNIWERSYTET STOCZNIOWY W IMIĘ ADMIRALA MAKAROWA
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM XVII:
PRZEZWYCIĘŻANIE SYTUACJI KRYZYSOWYCH
W NAUCE I W EDUKACJI**

Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ilnytskyj

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
TOM XVII:
ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ У НАУЦІ ТА ОСВІТІ**

За редакцією:
Ян Г'єсяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Użhorod – Przemyśl – Mikołajów
2024

Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв
2024

УДК 371.1:001(08)

ББК 74.04я43

Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомя, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. 250 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom XVII: Przewyciężanie sytuacji kryzysowych w nauce i w edukacji / [Red.: J. Grzesiak, I. Zymomyra, W. Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Przemyśl – Mikołajów: Poswit, 2024. 250 s.

ISBN 978-617-8487-33-1

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей XVII-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)

ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomyra**; dr hab., prof. **M.Zymomyra**; dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Dobrowolska**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **K.Nowakowska**; dr hab., prof. **O.Newmerżycka**; dr hab., prof. **A.Peczarskyj**; dr dr **S.Slobodian** (redaktor odpowiedzialny); dr hab., prof. **T.Stepanova**; **H.Wojciechowska**; dr **R.Zowtani**; dr **O.Zymomyra**.

Redakcyjna kolegia:

д-р габ, проф. **Я.Гжесяк**; д-р філол. н., проф. **І.Зимомя**; д-р філол. н., проф. **М.Зимомя**; д-р іст. н., проф. **В.Ільницький**; д-р пед. н., проф. **Ю.Кузьменко**; д-р філол. н., проф. **О.Добровольська**; д-р пед. н., проф. **Т.Мішеніна**; д-р габ, проф. **К.Новаківська**; д-р пед. н., проф. **О.Невмержицька**; д-р філол. н., проф. **А.Печарський**; канд. тех. н., доц. **С.Слободян** (відповідальний редактор); д-р пед. н., проф. **Т.Степанова**; д-р Г.**Войтехівська**; канд. філол. н., доц. **Р.Жовтані**; канд. філол. н., доц. **О.Зимомя**.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński

dr hab., prof. Ihor Dobriański

Рецензенти:

д-р габ., проф. Зенон Ясіньскі

д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-8487-33-1

© Я. Гжесяк, І. Зимомя, В. Ільницький, 2024

© Посвіт, 2024

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ. ФІЛОЛОГІЯ. СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Бондаренко О., Пруський А., Тищенко В. Шляхи підвищення стійкості економіки країни в умовах військового часу.....	9
Віннічук О. Практики соціальної адаптації та психологічної реабілітації внутрішньо переміщених осіб в умовах війни.....	11
Галів У., Гжесяк Я., Жовтані Р. Пісенна комунікативна активність образу України.....	13
Гвоздецький Ю. Діяльність молодіжної націоналістичної організації у смт Чернелиця (1948–1949 рр.).....	16
Гвоздяк О. Семантичні особливості німецьких запозичень в українській закарпатській говірці долини ріки Віола.....	20
Глібіщук М. Шпигуноманія на Буковині у роки великої війни.....	21
Запорожець А. Археологічна спадщина України в російських ЗМІ як інструмент пропаганди та утвердження ідеології «руського міра».....	23
Зимомря І., Зимомря М. Утверджувач складових міжкультурної комунікації.....	27
Зимомря М. Престижність вибору його слова – адресна особистість.....	29
Золотухін О. Українська греко-католицька церква на Дрогобиччині в роки Другої світової війни.....	33
Ільницький В. Радянська депортаційна операція із Західної України 1939 р.: нове джерельне свідчення.....	35
Калініченко Т. Трансформації у перекладах як засоби експліцитного вираження смислу.....	43
Носа Б. Між історією та сучасністю: романний світ Філіппа Майєра.....	45
Репетій С. Розвиток свідомості особистості як необхідна умова духовного зростання.....	47
Свястин І. Зародження українських кооперативних пекарень в Галичині наприкінці ХІХ ст.	49
Сирко М. Інформаційний потенціал кримінальних справ для дослідження постаті Івана Губки (1932–2014).....	51
Фиштик Й., Зимомря М., Зимомря О. Архетип образу сумління.....	53
Хоменко І., Фоменко В., Сорока С. Повернення до емпірики, або спроба осмислити результати впливу війни на свідомість дітей шляхом аналізу дитячих малюнків.....	54
Шкода Н., Пшенічна Ю. Діяльність депутатів від України в роботі Першої Державної думи.....	57
Юрчишин Н. Дослідження постаті учасника українського національно-визвольного руху (на прикладі біографії Зенона Коссака).....	60

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Бабійчук Т. «Лист до молоді української» Павла Грабовського як програма творення української України.....	63
Барановська О. Формування готовності старшокласників до здійснення життєвого вибору.....	65
Воловик І., Підвальна О. Ефективність фітнес-йоги для залучення здобувачів вищої освіти до здорового способу життя.....	68
Hodovanets N., Hodovanets A. Use of the communicative method in learning a foreign language.....	70
Гутор Л. Цілеспрямованість деонтологічної підготовки майбутніх лікарів.....	72
Grzesiak J. Kompetencje i odpowiedzialność nauczyciela w teorii i praktyce – węzłowe konteksty prakseopedagogiczne.....	73
Dido N., Kaniuk O. Problems of Student-Teacher Interaction in Teaching English for Specific Purposes.....	77
Канюк О., Пантьо В. Переваги та недоліки організації науково-дослідницької діяльності студентів в європейських та українських університетах.....	81
Кіш Н., Канюк О. Прикладні методи вивчення між культурної комунікації.....	83
Корнієнко І., Корнієнко М. До питання розвитку української освіти в контексті євроінтеграції.....	85
Корнієнко М. Сучасні процеси модернізації методичної складової іншомовної підготовки магістрів-філологів в Україні.....	86
Kravets O. Peculiarities of teaching English for Specific Purposes for medical students.....	88
Кравченко-Дзондза О., Ганцяк Т. Лінгводидактичні аспекти формування образного мовлення учнів початкових класів.....	90
Кравченко-Дзондза О., Качмар Н. Культура читання у змісті початкової літературної освіти.....	92
Кравченко-Дзондза О., Ткачова Х. Творче читання в контексті розвитку читацької компетентності учнів початкових класів.....	94
Кречківська П. Диференціація та її роль у розвитку комунікативної компетентності учнів початкової школи.....	97
Куприсюк О. Робота з поетичними текстами як засіб формування естетичних почуттів учнів початкових класів.....	99
Лелека В., Алдабаєва О. Інноваційні фізкультурно-оздоровчі технології, ефективність сучасних мобільних програм (додатків), їх особливості та методика використання.....	102
Лелека В., Бережний Д. Особливості фізичного виховання студентів мовних спеціальностей в умовах дистанційного навчання з використанням різних технік.....	104
Лелека В., Беспалько В. Особливості фізичного виховання студентів, що мають відхилення у стані здоров'я.....	105

Лелека В., Вадимов В. Використання нетрадиційних технік фізичного виховання студентів немовних спеціальностей у закладах вищої освіти.....	107
Лелека В., Гірчак В. Методика розвитку фізичних якостей у дітей із порушенням зору.....	109
Лелека В., Гладка С. Методика навчання фізичної культури учнів початкової школи у закладах загальної середньої освіти.....	111
Лелека В., Горстка Р. Розвиток фізичних якостей у дітей молодшого шкільного віку засобами футболу.....	113
Лелека В., Гутник К. Розвиток фізичних здібностей юних футболістів на етапі початкової підготовки засобами рухливих ігор.....	115
Лелека В., Дорошенко Д. Особливості фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення з використанням інформаційно-комунікативних технологій.....	117
Лелека В., Зданевич О. Особливості розвитку фізичної сфери учнів з порушенням опорно-рухового апарату в закладах загальної середньої освіти.....	119
Лелека В., Короїд В. Розвиток фізичних якостей в учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти за допомогою специфічних засобів.....	121
Лелека В., Косовський Д. Формування фізичних якостей у студентів неспортивних педагогічних спеціальностей на заняттях фізичної культури за допомогою специфічних засобів.....	123
Лелека В., Косогоров М. Формування фізичних якостей в учнів старших класів закладів загальної середньої освіти за допомогою специфічних та неспецифічних засобів.....	125
Лелека В., Кравцов О. Формування здоров'язберезувальної компетенції в учнів з особливими освітніми потребами в умовах закладів загальної середньої освіти.....	127
Лелека В., Лимар Д. Методика проведення фізкультурно-оздоровчих занять для учнів з особливими освітніми потребами.....	129
Лелека В., Лотоцький В. Використання інноваційних методів навчання щодо формування здоров'язберезувальної компетенції у дітей молодшого шкільного віку.....	132
Лелека В., Мардиросян П. Особливості адаптивного фізичного виховання дітей шкільного віку з порушенням опорно-рухового апарату.....	134
Лелека В., Матіато А. Методика навчання фізичної культури учнів старшої школи у закладах загальної середньої освіти.....	136
Лелека В., Неутолімов М. Особливості фізичного виховання учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання з використанням нетрадиційних технік.....	138
Лелека В., Сидорчук А. Використання інноваційних методів під час фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах дистанційного навчання.....	140

Лелека В., Філіппов А. Формування фізичних якостей в учнів початкових класів на уроках фізичної культури за допомогою інноваційних методів навчання.....	141
Lipska A. Współdziałanie nauczyciela i dzieci w toku zajęć plastycznych w przedszkolu – reminiscencje z praktyki pedagogicznej.....	144
Лісовська Т. Розвиток естетичної культури майбутніх фахівців дошкільної освіти.....	148
Логвіненко Н. Парадигма пошуково-дослідницької роботи курсантів у процесі вивчення української культури.....	150
Мисечко Х. Основні підходи до ознайомлення учнів початкової школи з елементами ділового мовлення.....	155
Михальченко Н. Розвиток патріотичної рефлексії особистості під впливом виховного ідеалу українського народу.....	157
Монастирська О. Творчість як складова педагогічної майстерності вчителя.....	160
Pluskota M., Zymomrya M. Szkolnictwo wyższe w Polsce: Struktura, finansowanie i wyzwania.....	162
Пошила О. Формування мовної компетентності учнів початкових класів на уроках із вивчення елементів синтаксису.....	165
Пфайфер В. Сучасні підходи до ознайомлення учнів початкової школи з фразеологізмами та пареміями.....	167
Роговська Є. Школи з українською мовою навчання у Польщі.....	169
Рускуліс Л., Рускуліс А. Smart-освіта в сучасному освітньому просторі.....	172
Сивак Ю. Вплив християнської педагогіки на освітні традиції України в контексті формування моральних цінностей учнів.....	173
Стегній Н. Використання на уроках української мови комплексних вправ як засобу мовно-мовленнєвого розвитку молодших школярів.....	176
Степанова Т., Кузьменко Ю. Реалізація антикорупційної політики у закладах вищої освіти України.....	179
Стойка О. Імерсивні технології у навчанні: нові горизонти освітніх практик.....	181
Султанова Н. Проблема формування навички читання у дітей з особливими потребами в умовах початкової освіти.....	183
Тищенко В., Бикова О., Демків А., Власенко Є. Дистанційна освіта, як сучасна технологія навчання.....	185
Turczenko V. Innovative methods of teaching a foreign language to engineering students.....	188
Українець Я. Зображальні засоби як засіб інтенсифікації навчання української мови в початкових класах.....	190
Четвертак Т. Шляхи підвищення мотивації здобувачів вищої освіти при вивченні хімічних дисциплін.....	192

**ПРИРОДНИЧІ НАУКИ. ТУРИЗМ. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА.
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ**

Анталовці Ю., Корсак Р. Роль готелів і ресторанів у розвитку туристичної інфраструктури Закарпаття.....	194
Белоусова-Зомбор Г., Корсак Р. Цифрові технології в управлінні персоналом у готельно-ресторанному бізнесі.....	197
Гнот С.І., Тимчак Я.В. Проблеми фізичної культури у творах Едварда Жарського.....	200
Гуштан Т. Розвиток готельно-ресторанного бізнесу в умовах глобалізації.....	202
Гуштан Т. Управління персоналом у готельно-ресторанному бізнесі: мотивація та розвиток.....	206
Гуштан Т., Годя І. Економічна ефективність від розвитку військово-патріотичного туризму для сфери гостинності Закарпатської області.....	209
Гуштан Т., Годя І. Роль гастрономічного туризму в розвитку готельно-ресторанного бізнесу.....	211
Гуштан Т., Корсак Р. Вплив євроінтеграційних процесів на впровадження системи НАССР в готельно-ресторанному бізнесі.....	215
Гуштан Т., Корсак Р. Роль логістики в забезпеченні сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу.....	218
Гуштан Т., Корсак Р. Роль системи безпечності НАССР в готельно-ресторанному бізнесі.....	221
Гуштан Т., Корсак Р., Годя І. Особливості євроінтеграції готельно-ресторанного комплексу України до Європейського Союзу.....	223
Зайцева І., Совгір І., Нежащий М. Фітосанітарний стан <i>Sambucus nigra</i> L. у зелених насадженнях м. Дніпро.....	227
Ільницький В., Корсак Р., Годя І. Міжнародна співпраця України та ЄС у сфері туризму та гостинності.....	230
Кіш В., Йовбак Н. Процеси та їх оптимізація в ІТ проектах.....	233
Корсак Р. Використання штучного інтелекту у готельно-ресторанному бізнесі.....	235
Корсак Р., Годя І. Роль соціальних медіа у просуванні готелів та ресторанів.....	238
Корсак Р., Гуштан Т. Культура обслуговування у ресторанах: стандарти та практики.....	242
Корсак Р., Гуштан Т., Годя І. Розвиток гостинності в Європейському Союзі: можливості для України.....	245
Корсак Р., Ільницький В. Роль екскурсійної діяльності у готельно-ресторанному бізнесі.....	248
Лазурко А., Корсак Р. Розвиток військово-патріотичного туризму через готельно-ресторанні послуги.....	250
Леско В., Корсак Р. Інноваційні підходи до планування ресторанного бізнесу.....	254

Масний О., Ціж Л. Сучасні підходи до виокремлення проблем порушення балансу після інсульту.....	258
Сидоренко В., Пруський А., Єременко С., Бикова О. Комплексне оцінювання екологічного ризику як метод підвищення рівня екологічної безпеки.....	259
Тьорло О., Червоношапка М. Фізична культура і спорт як засіб оптимізації психо-емоційного стану студентів.....	262
Фігура О., Бецко Х. Фізична терапія при дефектах постави.....	263
Червоношапка М., Гнип І., Кмицяк М. Фізична працездатність здобувачів вищої освіти на початковому етапі навчання.....	266
Шейко Л. Адаптація серце-судинної системи жінок 35-45 років до фізичного навантаження в залежності від стажу занять плаванням).....	268
Відомості про авторів	271

13. Надольський Й.Е. Депортаційна політика сталінського тоталітарного режиму в західних областях України (1939–1953 рр.). Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2008. 260 с.
14. Сергійчук В. Депортація поляків з України. Невідомі документи про насильницьке переселення більшовицькою владою польського населення з УРСР в Польщу в 1944–1946 роках. Київ: Українська видавнича спілка, 1999. 191 с.
15. Сергійчук В. Десять буремних літ. Західноукраїнські землі у 1944–1953 рр. Нові документи і матеріали. Київ: Дніпро, 1998. 944 с.
16. Сергійчук В. Поляки на Волині у роки Другої світової війни. Документи з українських архівів і польські публікації. Київ: Українська Видавнича Спілка, 2003. 576 с.
17. Сергійчук В. Український здвиг: Волинь. 1939–1955 рр. Київ: Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
18. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ: Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.

Тетяна КАЛІНІЧЕНКО
(Харків, Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПЕРЕКЛАДАХ ЯК ЗАСОБИ ЕКСПЛІЦИТНОГО ВИРАЖЕННЯ СМISЛУ

У сучасній перекладознавчій науці значну увагу приділяють актуальним питанням трансформацій [1; 2; 3; 6]. В «Енциклопедії перекладознавства» М. Бейкер і Г. Салдана дають визначення терміну експлікації або описового перекладу. Це є лексико-граматична трансформація, при якій лексична одиниця вихідної мови (ВМ) замінюється словосполученням, яке експлікує її значення, тобто дає більш-менш повне пояснення цього значення в мові перекладу (МП) [5]. Згадуючи про експлікацію, М. Бейкер (2005) пише, що цей прийом, тобто надання неявному змісту більш явної форми, достатньо часто застосовується при передачі смислу на рівні інтерпретатора [4]. Експлікація не містить в собі переходу від інакомовності до прямого способу вираження змісту.

Л. Венуті, говорячи про основні явища в діяльності перекладачів XVIII століття, пише, що вони могли робити додавання до перекладу, тому, що мали велику свободу у виборі і винаході стилістичних засобів, тобто вони змагалися з автором першотвору і прагнули перевершити його [7].

Випадки додавань в межах малих словосполучень є постійними при передачі будь-якого тексту; вони є також типовими і для самого «точного» перекладу. Л. Венуті називає трансформацією розшифровку і значне розширення тексту та додає, що це є експліцитне вираження смислу. Цей процес має місце, коли дослівно лаконічна передача смислу привела б просто до незрозумілості [7].

На важливості додавання наголошують дослідники, які пишуть, що кожен перекладач мимоволі вносить в кожен зроблений ним переклад деяку частинку своєї вла-

сної особистості, що перекладачі додають завжди і скрізь. Автори згадують додавання у дидактичному русі [5].

Деякі науковці називають додавання ампліфікаціями і пишуть, що вони займають особливе місце в перекладах і іноді виникають під впливом ритму та стилістичного малюнку фраз. Відновлення будь-яких натяків, що містяться в оригіналі, особливо якщо мова йде про каламбури, приховану цитацію також час від часу приводить до ампліфікації в перекладах. Говорячи про відносну еквівалентність наукових текстів, автори стверджують, що при їх перекладі головним є передати думку, її логіку, суть наукової доктрини, послідовність міркування. Доволі часто перекладачеві доводиться вдаватися до ампліфікації, роз'яснюючи суть терміну або переводити термін дослівно або транскрибувати його [7].

Згадуючи стиль газетно-журнальних публікацій, Л. Венуті пише, що відмінності між оригіналом і перекладом виникають за рахунок пояснювальних експлікацій в перекладі. У таких текстах листковий обсяг перекладу і оригіналу відрізняється. Найчастіше переклади виявляються багатослівнішими за оригінал [7]. До пояснювальних (експлікативних) ампліфікацій вдаються, якщо в тексті присутня, наприклад, гра слів, тобто епоха створення оригінального твору чи національна своєрідність першотвору змушують вживати цей прийом.

За словами М. Бейкер, додана чи додаткова інформація в перекладному тексті – «явище закономірне і навіть обов'язкове» [4]. Але вона допускається тільки в тому випадку, коли вона представлена другорядними видами інформації. Перекладач не має права вносити додаткову ключову інформацію, яка представляє собою грубу помилку при перекладі. Додана інформація може вести до невідповідності тексту перекладу (ТП) оригіналу.

В деяких наукових розвідках вважають за потрібне звести всі трансформації в перекладі до тих, що відбуваються на трьох різних рівнях [4; 5]. Пишучи про трансформації на лексико-семічному рівні, дослідники мають на увазі втрати або придбання диференціальних сем при перекладі зі збереженням інших найважливіших сем, що становлять семантичну структуру вихідної одиниці тексту. Прийоми перекладу на лексико-семічному рівні спостерігаються при конкретизації і генералізації понять. Наприклад, при конкретизації понять відбувається додавання диференціальної семи до первісної семантичної структури: «горіхи – ліщина» (горіхи плюс семантична ознака, що характеризує особливості ліщини). Також автори додають, що інформацію можна «втратити» або «придбати» не лише в перекладі. Виявляється, такі «втрати» або «придбання» неминучі при будь-якій передачі повідомлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богайчук О. Лексичні трансформації в перекладі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*, 2021. № 49. Том 2. С. 143–146.
2. Калініченко Т. М. Використання паралельного корпусу для вивчення форм минулого часу в текстах перекладів з англійської мови українською в офіційно-діловій документації. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Гер-*

маністика та міжкультурна комунікація»: збірник наукових праць. Херсон: ХДУ, 2020. Вип. 1. С. 86–90. DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-13>

3. Калініченко Т.М. Огляд перекладознавчої літератури і питання експлікації у контексті перекладу. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том 10: Науковий діалог у категоріях миру та війни* [колективна міжнар. монографія] / [Наук. ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін: Академія прикладних наук у Коніні, 2023. С. 72–81.

4. Baker M. eds. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, 1st edition. London and New York: Routledge, 2005. 654 p.

5. Baker M., Saldhana S. eds. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, 2d edition. London and New York: Routledge, 2009. 674 p.

6. Kalinichenko T. Application de la théorie du «skopos» et des approches fonctionnalistes pour l'analyse de la traduction anglais-français de la nouvelle de O. Henry «The Gift Of The Magi». *Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom 11: Kognitywne horyzonty – perspektywy dla nauki i edukacji* [monografia zbiorowa międzynarodowa] / [Redakcja naukowa: J. Grzesiak, I. Zymomrya, V. Ilnytskyj]. Konin: Akademia nauk stosowanych w Koninie, 2024. P. 107–113.

7. Venuti L., ed. *The Translation Studies Reader*. Second edition, London: Routledge, 2004. 560 p.

Богдан НОСА
(Ужгород, Україна)

МІЖ ІСТОРІЄЮ ТА СУЧАСНІСТЮ: РОМАННИЙ СВІТ ФІЛІППА МАЙЄРА

Визначний сучасний американський письменник Філіпп Майєр знаходить переконливі можливості для реалізації своїх ідей у психологічній глибині своїх персонажів, досліджуючи амбівалентні конфлікти людської природи, протистояння індивідуальних волонтаристських прагнень із суспільними вимогами та історичними обставинами. Романи «Американська іржа» [3] та «Син» [4] висвітлюють внутрішню боротьбу особистості на тлі масштабних соціальних змін, що надає його прозі характерного епічного розмаху. У них автор поєднує відкритість тексту та багатозначність образів із притаманною йому вишуканою естетикою, яка робить кожен його роман предметом глибокого філософського осмислення.

Проза Ф. Майєра вирізняється особливою увагою до побутових та історичних деталей, що в поєднанні з його глибоким зануренням у психологію персонажів створює ефект автентичності. У романах «Американська іржа» та «Син» автор відображає драматичну боротьбу між поколіннями, вплив змін у суспільстві на індивідуальну свідомість та складні питання національної ідентичності. При цьому митець створює жанрову синергію, поєднуючи соціальні та історичні реалії з універсальними екзистенційними питаннями. Це дозволяє автору уникати поверхневого відображення дійсності та занурювати читача у складні психологічні та моральні дилеми, що стоять

Зайцева Ірина – кандидат біологічних наук, доцент кафедри садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Запорожець Аліна – студентка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Зданевич Олександр – магістр кафедри фізичної культури та спорту Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського

Зимомря Іван – доктор філологічних наук, професор, академік АН Вищої школи України, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Ужгородського національного університету; професор Поморського університету в Слупську (Польща)

Зимомря Микола – доктор філологічних наук, професор, академік АН Вищої школи України, професор кафедри англійської мови та перекладу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Зимомря Мирослава – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Зимомря Олена – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної взаємодії Ужгородського національного університету

Золотухін Олег – аспірант кафедри історії України та правознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Ільницький Василь – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України та правознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Йовбак Ніка – студентка 4 курсу ФМЦТ (спец. Аналіз даних та сучасні технології програмування) ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Калініченко Тетяна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і романо-германської філології Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди

Канюк Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Канюк Олеся – старший викладач кафедри іноземних мов ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Качмар Наталія – магістрантка факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Кіш Віктор – магістр 1 курсу ФМЦТ (спец. «Аналіз даних та сучасні технології програмування»; спец. «Середня освіта. Математика» УУННІ) ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Кіш Надія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Кмицяк Микола – старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 ІПФПНП Львівського державного університету внутрішніх справ

Корнієнко Ірина – доцент кафедри педагогіки та психології Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського